

Hoek van Holland, 17 april 2025

Geachte leden van de commissie WIOSSAN,

Wij, als stichting Organisatie van Samenwerkende Ouderenorganisaties Rotterdam, kortweg OSO-Rotterdam, maken graag van de mogelijkheid gebruik om in te spreken bij uw commissie over de Voortgangsrapportage Actieplan Samenleven in een Stad.

De gemeente heeft de stichting OSO-Rotterdam in 2024 gevraagd om in het kader van dit Actieplan stadsgesprekken met ouderen te voeren. Dat hebben wij met plezier gedaan. Wij hebben over drie thema's met 21 groepen ouderen gesproken. Wij hebben daarvan drie rapportage gemaakt. Die zijn vanaf medio mei te vinden op onze website: www.osorotterdam.nl bij actualiteiten.

Stichting OSO-Rotterdam is het van harte eens met de constatering van de gemeente in de Voorgangsrapportage: "Deelnemers zijn in hun feedback overwegend positief en vinden het fijn dat zij zich in een veilige setting kunnen uitspreken over ervaringen met uitsluiting, ongelijkheid of wat er goed gaat. En: "Wat we ook terug hebben gekregen is dat men zich 'gehoord' voelt, er naar hun verhaal geluisterd wordt" (blz. 29 voorlaatste alinea).

De rode draad van deze gesprekken is de wens van ouderen voor het herstel van het **persoonlijk contact**. Niet alleen telefonisch, digitaal, website, chatbot, maar persoonlijk. En dan niet alleen doorverwezen worden, maar dan ook graag geholpen worden.

De belangrijkste uitkomsten waren:

1. Er is heel veel aanbod op het terrein van **digitalisering**: in de bibliotheek, in veel Huizen van de Wijk en bij bankieren. Veel ouderen weten dat niet goed te vinden en digitalisering is ook 'eng' of onveilig. Kortom, er is wildgroei aan aanbod en initiatieven en er zit geen gemeentelijke regie op.
2. **De zorg** is moeilijk toegankelijk en bereikbaar voor veel ouderen. Er zijn wel veel initiatieven. Denk aan de fitfestivals, valpreventie, speciale spreekuren voor ouderen, e.d. maar de ervaring en het gevoel is dat een laagdrempelige toegang tot de zorg ontbreekt, waardoor veel problemen verborgen blijven en pas (te) laat zichtbaar worden. Dit speelt sterker bij ouderen met een Niet-Westerse achtergrond, die vaak ook moeite hebben met de Nederlandse taal.
3. Er zijn veel **loketten** bij de gemeente. VraagWijzer, wijkhub, infopleinen, checkpoint, stadswinkels, 14010, de gemeentelijke website, etcetera. Als je een vraag hebt word je snel naar het volgende loket gestuurd en niet geholpen. Dat moet beter.
4. **De Esch** is voor veel ouderen en gespreksbegeleiders van de stadsgesprekken een lichtend voorbeeld van en een wenkend perspectief voor het **samen-leven**. Daar zouden er meer van moeten komen.

Op 20 januari 2025 hebben wij samen met de gemeente de slotbijeenkomst stadsgesprekken ouderen 2024 georganiseerd voor circa 80 ouderen die deel hebben genomen aan deze stadsgesprekken. Ook **wethouder Achbar** was aanwezig en maakte graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de vragen van deelnemers en de uitkomsten van deze stadsgesprekken. Daarin gaf hij aan veel waardering te hebben voor de inzet van ouderen voor de stadsgesprekken. En hij gaf aan dat de gemeente op tal van terreinen, zoals digitalisering, al veel activiteiten organiseert. Hij heeft geen concrete toezeggingen gedaan naar aanleiding van deze stadsgesprekken, **maar wel toegezegd zich in te zullen inspannen voor een Brede Dialoog**. Het verslag van deze bijeenkomst vindt u op onze website: www.osorotterdam.nl bij actualiteiten.

Maar er zijn ook positieve ervaringen gedeeld en ouderen zijn zelf ook aan zet

Veel ouderen hebben aangegeven dat zij blij zijn met het vrij reizen met het OV. Ook de Huizen van de Wijk zijn vaak positief beoordeeld.

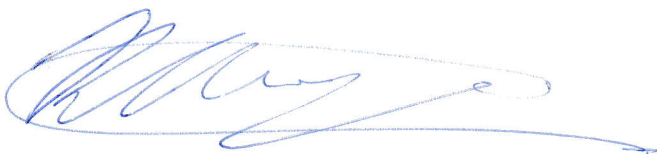
En veel ouderen hebben aangegeven zelf ook aan de slag te moeten door meer te investeren in het onderhouden van hun sociale netwerk, er zelf meer op uit te gaan en zich meer digitale vaardigheden eigen te maken.

Vragen stichting OSO-Rotterdam

1. Welke vervolgstappen gaat de gemeente ondernemen naar aanleiding van de stadsgesprekken ouderen 2024?
2. Gaat de gemeente een Brede Dialoog organiseren?
3. De gemeente stelt op blz. 29, laatste regel: "Inzet is om de huidig opgebouwde gespreksinitiatieven structureel te continueren en nieuwe Rotterdammers te betrekken." Onze vraag is hoe dan en op welke wijze past stichting OSO-Rotterdam in dit plaatje?

Dank u voor uw aandacht.

Met een vriendelijke groet,

Karel Haga
Bestuurslid OSO-Rotterdam

Bijlage: Mogelijke thema's voor een Brede Dialoog

- a. Bij digitalisering bestaat veel verschil in vaardigheden tussen ouderen. Daarbij speelt dat veel ouderen een langzamer tempo hebben dan volwassenen en dat daar vaak geen rekening mee gehouden wordt. Veel ouderen willen zich wel bekwamen, maar weten niet precies waar en hoe. En er is ook angst voor het gevaar van internettechnologie. Hoe veilig is internet? Tegelijkertijd is er het besef dat je in zekere mate wel mee MOET blijven doen om digitaal zelfredzaam te blijven. Rapportage 3: digitalisering en ouderen: hoe dan? is behulpzaam bij de verdere vormgeving van de Brede Dialoog op dit thema. (Zie medio mei op onze website: www.osorotterdam.nl bij actualiteiten)
- b. De moeilijk toegankelijke zorg is voor veel ouderen een probleem bij het ouder worden en de roep om een laagdrempelige toegang tot de zorg is groot. Tegelijkertijd bestaan er ook veel initiatieven en voorzieningen, die bij veel ouderen niet bekend zijn of moeilijk toegankelijk. Organiseer met betrokken welzijnspartijen, huisartsen en ouderenorganisaties een Brede Dialoog over de vraag hoe de laagdrempelige toegang tot (huisartsen)zorg voor ouderen met een Nederlandse en een Niet-Westerse achtergrond georganiseerd kan worden. Er is een suggestie gedaan voor een consultatiebureau voor Senioren. Dit sluit aan bij de aangenomen motie van mevrouw Tielen in de Tweede Kamer, die vraagt om een onderzoek naar het consultatiebureau voor senioren, waarvan zij een positief effect verwacht op de werkdruk in de eerstelijnszorg.
- c. Ouderen hebben veel vragen op het terrein van informatie, Wmo, vervoer, toeslagen, inkomensondersteuning, e.d. Zij weten vaak niet waar zij terecht moeten en een flink aantal ouderen verdwaalt in deze jungle. Dat speelt in verhoogde mate bij ouderen met een Niet-Westerse achtergrond. Dat, terwijl iedereen van goede wil is en zich ook met hart en ziel inzet om het goede te doen. Mede daardoor is het voor de eindgebruiker een ondoorzichtig palet aan gemeentelijke loketten/voorzieningen, zoals de wijkhub, VraagWijzer, checkpoint, Stadswinkel, infoplein, Huis van de Wijk, etcetera. Dat moet en kan ook beter. Een belangrijk uitgangspunt voor OSO-Rotterdam is wel om waar mogelijk aan te sluiten bij of te combineren met gemeentelijke ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de pilots informatieplein in Bloemhof en Schiebroek. Dat vermindert de 'loketten-druk'.
- d. Bestaanszekerheid is ook voor veel ouderen een belangrijke randvoorwaarde om mee te kunnen (blijven) doen. Regelingen zijn van groot belang, maar niet iedereen kent deze. Onvolledige AOW, huur- en zorgtoeslag is voor ouderen een probleem. En huiver voor de overheid in verband met terugvorderingen zorgen ook voor terughoudendheid. "Stille armoede" is voor een aantal ouderen de realiteit. Dit speelt bij ouderen met een Niet-westerse achtergrond in hogere mate dan bij ouderen met een Westerse achtergrond.

e. Het Samen-leven met als start De Esch als inspirerend voorbeeld.

Kort samengevat: In het gebied rond de Esch is een sterke sociale cohesie van bewoners ontstaan. Wat verder opviel is dat de meeste bewoners op een of andere manier vrijwilligerswerk hebben uitgevoerd c.q. nog steeds doen, van kantine runnen bij de vv excelsior tot oprichter/zanger bij een operagezelschappen inmiddels 40 jaar lid is.

Wat bijzonder is, is dat de meesten ontzettend positief in het leven staan en daar waar mogelijk elkaar bijstaan in voor- en tegenspoed. Boeiend was ook te horen dat door eigen regie te nemen je vorm kunt geven aan je eigen welzijn en uitsluiting c.q. eenzaamheid kunt voorkomen. Activiteiten in de Pomp kunnen je activeren en kom je in beweging. Ook het feit dat er maar één buurtsuper is brengt mensen in contact met elkaar en ben je op den duur geen vreemde meer voor elkaar. Het is fijn wonen in zo'n buurt. Dus als je het samen-leven wilt stimuleren, combineer het sociale leven met de aanpassing van de (gebouwde) omgeving.

Stichting OSO-Rotterdam denkt dat met de aanpak van de Brede Dialoog juist op dit vlak mooie nieuwe combinaties van samen-leven te ontwikkelen zijn, waarbij ook de combinatie van Nederlandse en Niet-westerse ouderen een aandachtspunt zou moeten zijn.